

MEĐUNARODNA EKONOMIJA

08

8.1. Globalna ekonomska i finansijska kretanja

Prema posljednjim procjenama MMF-a (april 2022. godine), svjetska ekonomija u 2022. godini ostvarila je rast po stopi od 3,4%. Napredne ekonomije ostvarile su rast od 2,7%, dok je kod zemalja u razvoju i usponu rast iznosio 4%. Među naprednim ekonomijama, u eurozoni je ostvaren rast od 3,5%, u SAD 2,1% i u Japanu 1,1%. Sporiji ekonomski rast Kine, od 3%, značajno je uticao na umanjeње stope rasta grupe ekonomija u razvoju i usponu, a istovremeno i na rast na globalnom nivou. Pad ekonomske aktivnosti u Rusiji iznosio je 2,1%. Grupa evropskih ekonomija u razvoju i usponu⁵⁸, u kojoj je i Crna Gora, zabilježila je stopu rasta od svega 0,8%, naspram 6,9% u prethodnoj godini (tabela 8.1).

Tabela 8.1

Pregled odabranih globalnih indikatora, %					
Indikator	Procjena za 2022.	Prognoze		Razlike u odnosu na prognoze iz oktobra 2022, pp	
		2023.	2024.	2023.	2024.
Realni rast BDP-a					
Svijet	3,4	2,8	3,0	0,1	-0,2
Napredne ekonomije	2,7	1,3	1,4	0,2	-0,2
SAD	2,1	1,6	1,1	0,6	-0,1
Eurozona	3,5	0,8	1,4	0,3	-0,4
Japan	1,1	1,3	1,0	-0,3	-0,3
Ekonomije u razvoju i usponu	4,0	3,9	4,2	0,2	-0,1
Kina	3,0	5,2	4,5	0,8	0,0
Indija	6,8	5,9	6,3	-0,2	-0,5
Rusija	-2,1	0,7	1,3	3,0	-0,2
Evropske ekonomije u razvoju i usponu	0,8	1,2	2,5	0,6	0,0
Cijene berzanskih roba, prosječna stopa					
Nafta	39,2	-24,1	-5,8	-11,2	0,4
Neenergenti	7,4	-2,8	-1,0	3,4	-0,3
Potrošačke cijene, prosječna stopa					
Napredne ekonomije	7,3	4,7	2,6	0,3	0,2
Ekonomije u razvoju i usponu	9,8	8,6	6,5	0,5	1,2

Izvor: MMF, april 2023. godine

U januaru 2022. godine MMF je objavio prognozu globalnog rasta za 2023. godinu od 3,8%, ali je u nastavku više puta izvršio njenu reviziju naniže, tako da najnovija prognoza rasta iznosi 2,8%. MMF

⁵⁸ Albanija, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Kosovo, Mađarska, Moldavija, Poljska, Rumunija, Rusija, Sjeverna Makedonija, Srbija, Turska i Ukrajina.

je prognozirao niži rast naprednih ekonomija u 2023. godini (1,3%) u odnosu na 2022. godinu (2,7%). Pri tome, prognoza stope rasta za ekonomiju eurozone u 2023. godini iznosi 0,8%, dok se predviđa da će usporavanje rasta ekonomije SAD-a biti manje izraženo, 1,6%. Prema istim prognozama, ekonomije zemalja u razvoju i usponu ostvariće blago nižu stopu rasta u 2023. godini, 3,9%.

Ove prognoze zasnivaju se na pretpostavkama da će cijene energenata i neenergenata biti niže u 2023. godini, a da će globalne kamatne stope dodatno rasti, što su najveće centralne banke najavile. U prilog tome, MMF je za 2023. godinu prognozirao prosječni godišnji pad cijena nafte za 24,1%, a neenergenata za 2,8%. U naprednim privredama, prema ovim prognozama, stopa rasta potrošačkih cijena u 2023. godini biće znatno niža (4,7% spram 7,3% u 2022. godini), mada se svodenje stope inflacije u ciljane okvire očekuje tek u 2024. godini. U zemljama u razvoju i usponu, predviđa se da će pad stope inflacije biti manje izražen, sa 9,8% u 2022. na 8,6% u 2023. godini. Prema istim prognozama, njen veći pad očekuje se u 2024. godini, na 6,5% (tabela 8.1).

MMF smatra da postoje značajni rizici da neke od pretpostavki budu pogrešne, navodeći primjer monetarne politike, koja bi mogla pogrešno procijeniti potrebne mjere kojima bi se nastojala obuzdati inflacija. S tim u vezi, nesinhronizovanost monetarnih politika najvećih ekonomija mogla bi dodatno ojačati dolar. S druge strane, pooštavanje monetarnih politika razvijenih zemalja moglo bi prouzrokovati pogoršanje uslova na finansijskim tržištima za zemlje u razvoju i usponu. U pogledu suzbijanja inflacije, novi cjenovni i energetska šokovi bi mogli uticati da se visoka inflacija zadrži duži period. Nagomilani problemi na kineskom tržištu nekretnina mogli bi se preliti na bankarski sektor u Kini značajno usporavajući ekonomski rast, a negativni efekti bi se osjetili i van njenih granica.

FED je nastavio da djeluje u cilju ostvarenja ciljeva monetarne politike tj. svodenja inflacije na 2%. U prvom kvartalu, referentna kamatna stopa povećana je dva puta po 0,25 pp na raspon od 4,75-5,0%, a u maju je dodatno povećana za novih 0,25 pp. Tom prilikom navedeno je da inflacija i dalje visoka, da je u prvom kvartalu ostvaren umjeren rast ekonomske aktivnosti i da je situacija na tržištu rada izuzetno povoljna. U svijetlu problema s određenim velikim bankama, FED je naveo da je bankarski sistem „jak i otporan“. Takođe, u saopštenju se navodi da je neisvjestan opseg uticaja pooštavanja kreditnih uslova na stanovništvo i privrednu aktivnost.

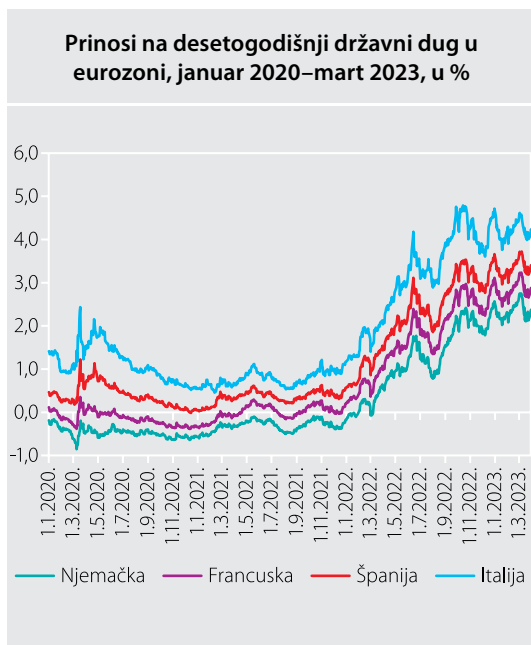
S obzirom da je u oktobru i novembru inflacija u eurozoni bila izuzetno visoka, Evropska centralna banka je još u decembru najavila dalja značajna pooštavanja monetarne politike kako bi se inflacija svela na 2% u srednjem roku. ECB smatra da će inflacija „ostati previsoka tokom dužem perioda“. U prvom kvartalu 2023. godine, sprovedena su dva povećanja referentnih kamatnih stopa od po 0,5 pp. Glavna refinansirajuća stopa na kraju marta o.g. iznosila je 3,5%. Na sjednicama u maju i junu o.g. ista stopa povećanja je za po 0,25 pp na 4,00%.

Prinosi na njemački, francuski, španski i italijanski desetogodišnji državni dug na kraju prvog kvartala iznosili su 2,29%, 2,79%, 3,30% odnosno 4,10% i svi su niži nego na kraju 2022. godine. U odnosu na prinos na njemačke hartije, u posmatranom periodu, spredovi na desetogodišnje državne obveznice Francuske, Španije i Italije bili su manji nego na kraju 2022. godine, a iznosili su 0,50 pp, 1,01 pp odnosno 1,81 pp. Prinos na ekvivalentan američki dug bio je takođe niži na kraju posmatranog perioda i iznosio je 3,47%.

Rast prinosa na njemačke desetogodišnje obveznice tokom prvog kvartala 2023. bio je obilježen tržišnim očekivanjima i ostvarenjima u pravcu povećanja referentnih kamatnih stopa ECB-a, ali i FED-a. Tržišta su imala slabija očekivanja u vezi skorijeg okončanja restriktivnog ciklusa monetarne politike ECB-a, s obzirom da su mnogi zvaničnici ukazivali na odlučnost u borbi sa inflacijom i smanjenjem

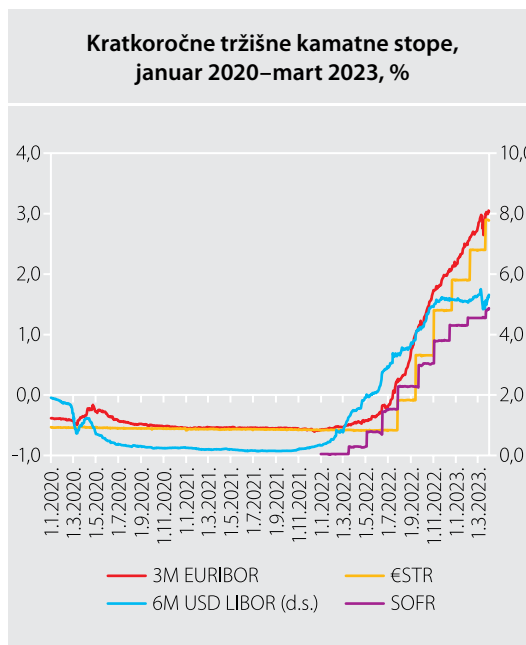
stope na 2%, te da bi se to moglo sprovesti u više iteracija povećanja referentne kamatne stope. Na rast prinosa na obveznice uticali su i pristigli podaci o rastu industrijske proizvodnje u Njemačkoj. Prinos na njemačke obveznice često je pratio kretanje američkih prinosa na istovjetni dug. Nakon kolapsa američke banke SVB porasla je tražnja za sigurnim sredstvima, pa se prinos u tom periodu kretao silaznom putanjom. Nakon što je izbjegnut veći poremećaj u bankarskom sektoru tržišta su se oporavila.

Grafikon 8.1

Izvor: Blumberg

Grafikon 8.2

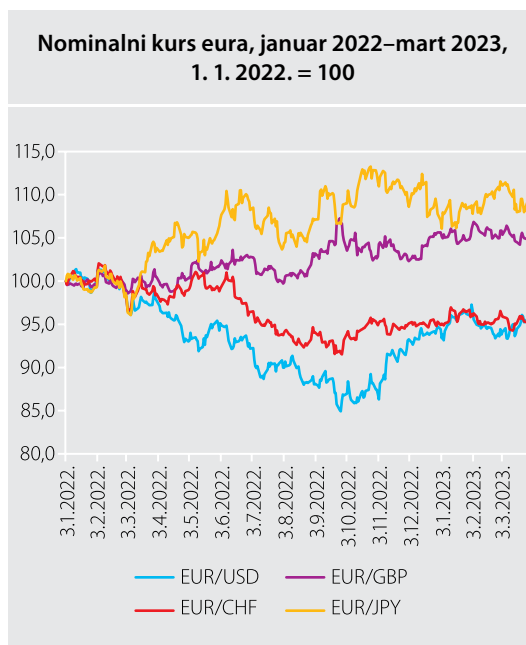

Izvor: Blumberg

Kratkoročne tržišne referentne kamatne stope nastavile su da prate referentne kamatne stope centralnih banaka (grafikon 8.2). Šestomjesečni *LIBOR* porastao je za 0,17 pp i na kraju prvog kvartala o.g. iznosio je 5,31%. *SOFR* je porastao za 0,57 pp i prvi kvartal okončao je u iznosu od 4,87%. Tromjesečni *EURIBOR* nastavio je da raste gotovo eksponencijalno ostvarivši rast od 0,91 pp, pa je na kraju marta iznosio 3,04%. Na kraju kvartala, *€STR* je iznosio 2,88%.

Euro je tokom prvog kvartala 2023. godine nominalno apresirao u odnosu na dolar (1,25%), franak (0,26%) i jen (2,62%), dok je u odnosu na funtu depecirao (0,71%) (grafikon 8.3). Euro se tokom ovog izvještajnog perioda prosječno kretao na nivou od 1,0732 dolara za euro, a na kraju marta kurs je iznosio 1,0839 dolara za euro. Kretanje i prožimanje monetarnih politika globalno najutjecajnijih monetarnih vlasti bili su ključni

Grafikon 8.3

Izvor: Blumberg, kalkulacije CBCG

faktori oblikovanja kursa eura i dolara tokom cijelog kvartala. Na osnovu popuštanja cjenovnog pritiska u SAD-u rasla su očekivanja da će FED usporiti povećanje kamatnih stopa, čime je euro aprecirao. S druge strane, ECB je bila vrlo jasna tokom čitavog perioda da će kamatne stope rasti i da će biti istrajni na putu da se inflacija svede na 2%. Na rast eura uticalo je nekoliko drugih faktora kao što su objava veće prognoze rasta BDP-a od strane Evropske komisije, koja je bila veća od prethodne, kao i povećanje industrijske proizvodnje u Njemačkoj. Relevantni makroekonomski indikatori u SAD-ukazivali su na pozitivne ekonomske izgledе, pa je dolar jačao. Uoči turbulencija u američkom bankarskom sektoru i zabrinutosti oko preliivanja na ostatak finansijskog sistema, euro je zabilježio oštar rast, a u tom smjeru je nastavio i nakon izjave predsjednice ECB-a u Evropskom parlamentu da je ECB u potpunosti opremljena alatima za podršku likvidnosti finansijskom sistemu eurozone ako se javi potreba za istim. Nakon popuštanja navedenih zabrinutosti, smanjena je tražnja za dolarom, a ECB je najavila nova povećanja referentnih kamatnih stopa.

Na kraju prvog kvartala o.g. cijene berzanskih roba pale su u prosjeku za 13,4% u odnosu na kraj 2022. godine. Cijene energenata porasle su za 28,0% - cijena nafte pala je 2,2%, dok su cijene prirodnog gasa i uglja pale za 59,2% odnosno 47,9%. Cijene neenergenata porasle su za 4,0% - metala za 7,6%, hrane i pića za 7,2%. Prema prognozama MMF-a iz aprila 2023. godine, cijene nafte će tokom 2023. godine ostvariti prosječan pad od 24,1%, dok će pad cijena neenergenata, kao jedne heterogene grupe berzanskih roba, iznositi 2,8%.

Na kraju izvještajnog perioda, cijena nafte bila je niža, ali više faktora je podizalo cijenu tokom prvog kvartala kao što su povećanje globalne tražnje zbog oporavka kineske ekonomije, plan Rusije da smanji proizvodnju kako bi odgovorila na ograničavanje cijene od strane zapadnih zemalja, i bolji ekonomski izgledi u SAD-u. Prekid rada na terminalu Cejhan usljed zemljotresa u Turskoj i epizoda bankarske krize predstavljali su kratkoročne šokove za cijenu nafte. Tržište je, međutim, smatralo da bi nova povećanja referentnih kamatnih stopa usporila globalni ekonomski oporavak, a time i globalnu tražnju, pa je cijena nafte pala. Tome je u prilog išla i manja tražnja rafinerija i veće zalihe u SAD-u.

Gledano prema indeksu VIX⁵⁹, nestabilnost na finansijskim tržištima bila je umjerena s obzirom na to da je volatilnost indeksa u prvom kvartalu 2023. bila manja nego u prethodnom kvartalu s izuzetkom perioda nestabilnosti u bankarskom sektoru. Prosječna vrijednost indeksa u prvom kvartalu bila je 20,7 poena, krećući se u rasponu od 17,8 do 26,5 poena.

Cijena zlata, kao specifičan indikator stresa i rizika u globalnoj ekonomiji i na finansijskim tržištima, na kraju kvartala iznosila je 1.969,3 \$/oz. Cijenu zlata povećale su tržišne špekulacija oko ublažavanja pristupa vođenju monetarne politike od strane FED-a, kao i relevantni pokazatelji koji nisu išli u prilog tome. Cijena zlata kretala se shodno jačanju odnosno slabljenju dolara u odnosu na korpu valuta. Kao indikator stresa i rizika, cijena je skočila na vijesti o kolapsu određenih američkih banaka i bojazni o preliivanju.

Većina vodećih berzanskih indeksa, kao i svjetski kumulativni indeksi, kvartal su završili na nešto višem nivou nego na kraju 2022. godine. Mnoge dobitke poništila je zabrinutost oko preliivanja bankarske krize. Već u nastavku, tj. u drugom kvartalu, tržišta akcija su se značajnije oporavila. Njujorški SPX i frankfurtski DAX bili su veći za po 1,1% u odnosu na kraj 2022. godine. Panevropski indeks STOXX takođe je zabilježio slično kretanje, kao i FTSE 100.

⁵⁹ Mjera očekivane volatilnosti cijena američkih akcija.

8.2. Eurozona

Ekonomska aktivnost u eurozoni, u periodu januar - mart 2023. godine, kao i u prethodnom kvartalu, zabilježila je pad od 0,1% pod uticajem visoke inflacije, slabije industrijske proizvodnje i pogoršanih globalnih ekonomskih izgleda. Prema prognozama Evropske komisije⁶⁰, stopa rasta će u 2023. iznositi 1,1%, odnosno 1,6% u 2024. godini. Najveće ekonomije eurozone, Njemačka, Francuska, Italija i Španija zabilježile su sljedeće stope rasta: -0,3%, 0,2%, 0,6% i 0,6%. Najveći rast ekonomske aktivnosti zabilježen je kod Luksemburga (2,0%), Portugala (1,6%) i Hrvatske (1,4%).

Industrijska proizvodnja u eurozoni pala je u prvom kvartalu 2023. godini 0,2% u odnosu na prethodni kvartal, ali je veća 0,6% u odnosu na isti period prethodne godine. Promet trgovine na malo zabilježio je pad od 0,2% u odnosu na prethodni kvartal odnosno 2,6% u odnosu na isti period 2022. godine. Građevinska aktivnost je ostvarila stopu rasta od 2,7%.

Stopa nezaposlenosti bilježi pad od avgusta 2020. godine kada je iznosila 8,6%. Na kraju prethodne godine pala je na 6,7%, a na kraju prvog kvartala 2023. godine na 6,6%. U eurozoni, stopa nezaposlenosti bila je najniža u Malti i Njemačkoj (2,9%), i Holandiji (3,5%), a najviša u Španiji (12,8%), Grčkoj (11,1%) i Italiji (7,9%).

Godišnja stopa inflacije tokom 2022. godine nastavila je snažano da raste dostigavši najvišu vrijednost u oktobru od 10,6%, nakon čega se kretala silaznom putanjom, pa je na kraju 2022. godine iznosila 9,2%, a na kraju prvog kvartala ove godine 6,9%. Posmatrano po zemljama, na kraju prvog kvartala 2023. godine, inflacija je bila najviša u Letoniji (17,2%), Estoniji (15,6%) i Litvaniji (15,2%), a najniža u Luksemburgu (2,9%), Španiji (3,1%) i Holandiji (4,5%). Prema glavnim sastavnim komponentama Harmonizovanog indeksa potrošačkih cijena (HIPC), cijene hrane, alkohola i duvana zabilježile su stopu rasta od 15,5%, energenata -0,9%, industrijskih proizvoda (neenergenata) 6,6%, dok su cijene usluga porasle 5,1%, pri čemu su njihovi doprinosi ukupnoj stopi inflacije iznosili 3,12 pp, -0,05 pp, 1,71 pp, odnosno 2,10 pp.

Budžetski deficit je u 2022. iznosio 3,6% BDP-a, i bio je manji nego u prethodnoj godini kada je iznosio 5,3% BDP-a, pri čemu je, posmatrano po kvartalima, tokom 2022. godine iznosio 2,6%, 2,5%, 4,5% i 4,7%⁶¹. Četiri države eurozone ostvarile su budžetske suficite od kojih je najviši bio u Kipru (2,1%), Irskoj (1,6%) i Hrvatskoj (0,4%). Najveće deficite zabilježile su Italija (8,0%), Malta (5,8%), Španija (4,8%), i Francuska (4,7%). Ukupni budžetski prihodi Eurozone u 2022. godini smanjeni su za 0,2 pp na 47,1% BDP-a, dok su budžetski rashodi smanjeni u većoj mjeri, za 1,9 pp, na 50,7% BDP-a.

Javni dug država Eurozone na kraju 2022. godine smanjen je na 91,5% BDP-a (12,3 hiljade mlrd. eura) sa 95,5% BDP-a na kraju prethodne godine. Najviši nivoi javnog duga zabilježeni su u Grčkoj, 171,3%, Italiji, 144,4%, i Portugalu 113,9% BDP-a. Osim navedenih zemalja, javni dugovi Španije, Francuske i Belgije bili su iznad 100% BDP-a. S druge strane, najniži nivoi javnog duga zabilježeni su u Estoniji i Luksemburgu, iznosivši 18,4%, odnosno 24,6% BDP-a. Javni dugovi Letonije, Litvanije, Malte, Holandije, Irske i Slovačke bili su takođe ispod mastrihtskog kriterijuma od 60% BDP-a. Gledano prema finansijskim instrumentima, najviše duga odnosilo se na dužničke hartije od vrijednosti, 82,5%, a potom na kredite 14,5% i 3,0% na gotovinu i depozite.

⁶⁰ *European Economic Forecast, Spring 2023, European Commission.*

⁶¹ Sezonski i kalendarski prilagođeni podaci.

Tabela 8.2

Makroekonomske prognoze ECB za eurozonu za period 2022-2025, u %				
	2022.	2023.	2024.	2025.
realni BDP	3,5	0,9	1,5	1,6
privatna potrošnja	4,4	0,2	1,9	1,5
državna potrošnja	1,4	0,0	1,1	1,4
bruto investicije u osnovna sredstva	3,8	1,5	1,1	2,1
izvoz	7,4	2,7	3,4	3,2
uvoz	8,4	1,4	3,4	3,2
zaposlenost	2,3	1,3	0,5	0,4
stopa nezaposlenosti, % radne snage	6,7	6,5	6,4	6,3
HIPC	8,4	5,4	3,0	2,2
HIPC, isključujući energiju	5,1	6,4	3,1	2,3
HIPC, isključujući energiju i hranu	3,9	5,1	3,0	2,3
HIPC, isključujući energiju, hranu i promjene u indirektnim porezima	3,9	5,1	3,0	2,3
jedinični troškovi rada	3,0	5,6	3,4	2,6
zarada po zaposlenom	4,3	5,3	4,5	3,9
produktivnost rada	1,2	-0,3	1,0	1,3
saldo državnog budžeta, % BDP-a	-3,6	-3,2	-2,6	-2,5
strukturni saldo državnog budžeta, % BDP-a	-3,2	-3,0	-2,4	-2,3
javni dug, % BDP-a	91,4	89,1	87,9	87,3
saldo tekućeg računa, % BDP-a	-1,1	1,1	1,5	1,6

Izvor: ECB, jun 2023. godine

8.3. Region

Prema procjeni Republičkog zavoda za statistiku **Srbije**, ekonomska aktivnost te države u prvom kvartalu 2023. godini ostvarila je rast od 0,7%. Realni rast zabilježen je u sektoru industrije⁶² 2,3%, sektoru informisanja i komunikacija 9,9%, dok je u sektoru građevinarstva zabilježen pad od 1,5%. Posmatrano po agregatima BDP-a po potrošnoj metodi obračuna, finalna potrošnja domaćinstava opala je 0,3%, kao i uvoz roba i usluga 1,8%, dok su bruto investicije u osnovna sredstva porasle 2%.

Godišnja inflacija tokom prvog kvartala 2023. godine kretala se rastućom putanjom i u martu je iznosila 16,2%. Bazna inflacija u martu iznosila je 11,3% međugodišnje. Referentna kamatna stopa povećana je za po 50 baznih poena u januaru, februaru i martu, tako da je na kraju marta iznosila 5,75%.

Stopa nezaposlenosti u prvom kvartalu 2023. godine iznosila je 10,1% i u odnosu na isti period prethodne godine manja je 0,8 pp. Stopa zaposlenosti iznosila je 49,6%, a u odnosu na isti period prethodne godine veća je 1,1 pp. Prosječna neto zarada u periodu januar - mart 2022. godine bila je nominalno veća za 15,5%, a realno manja za 0,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

⁶² Sektor industrije i snabdijevanja vodom i upravljanje otpadnim vodama.

Tekući račun platnog bilansa u prvom kvartalu 2023. godine zabilježio je deficit i iznosio je 0,7% BDP-a. Fiskalni deficit iznosio je 1,4% BDP-a. Učešće javnog duga centralnog nivoa vlasti na kraju prvog kvartala 2023. godine iznosilo je 51,0% BDP-a. U junu 2022. godine agencija *Standard and Poor's* promijenila je izgled kreditnog rejtinga Srbije sa pozitivnih na stabilne, uz zadržavanje samog rejtinga na BB+.

Prema podacima Agencije za statistiku **Bosne i Hercegovine**, ekonomija te države u 2022. godini ostvarila je rast od 3,9%. Realni rast u četvrtom kvartalu 2022. godine iznosio je 1,7% u odnosu na isti period prethodne godine. Posmatrano prema komponentama BDP-a po proizvodnoj metodi, značajan međugodišnji realni rast zabilježen je kod hotelijerstva i ugostiteljstva 10,6%, kao i informacija i komunikacija 9%.

U svim mjesecima prvog kvartala 2023. godine inflacija je bilježila pozitivnu stopu rasta, koja je u martu iznosila 10,3%. Stopa nezaposlenosti u prvom kvartalu 2023. godine iznosila je 13,3%, a stopa zaposlenosti 40,8%.

Prosječna mjesečna neto zarada u prvom kvartalu 2023. godine ostvarila je nominalni rast od 15,2% u odnosu isti period prethodne godine. Učešće javnog duga u BDP-u iznosilo je 26,8% na kraju prvog kvartala 2023. godine.

Hrvatska ekonomija zabilježila je realni rast od 2,8% u prvom kvartalu 2023. Posmatrano prema komponentama BDP-a po proizvodnoj metodi, rast u prvom kvartalu 2023. godine bio je vođen rastom građevinarstva od 4,6% i finansijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja od 8,7%. Posmatrano prema komponentama BDP-a po potrošnoj metodi, rast je vođen povećanjem finalne potrošnje od 1,5%, izvozom roba i usluga 4,8%, dok je uvoz roba i usluga zabilježio pad od 0,8%.

Godišnja stopa inflacije u tokom prvog kvartala 2023. godine kretala se silaznom putanjom, a u martu je iznosila je 10,7%. Stopa nezaposlenosti u martu 2023. godine iznosila je 6,5%, i u odnosu na isti period prethodne godine manja je za 0,9 pp. Prosječna neto zarada u periodu januar - mart 2023. godine bila je nominalno viša za 11,8%, a realno je ostala na istom nivou u odnosu na isti period prethodne godine.

Prema podacima Hrvatske narodne banke na kraju 2022. dug opšte države iznosio je 68,4% i smanjen je u odnosu na uporedni period prethodne godine za 10,00 pp.

U tabeli 8.3 prikazani su ključni ekonomski pokazatelji po zemljama regiona za period od 2022 – 2024. godine, predstavljeni u relevantnim dokumentima MMF-a i Eurostat-a, pri čemu se podaci za 2023. i 2024. godinu odnose na prognoze MMF-a.

Tabela 8.3

Ključni ekonomski pokazatelji po zemljama regiona za period od 2022–2024. godine ⁶³								
		Albanija	BiH	Crna Gora	Hrvatska	Kosovo	Sjeverna Makedonija	Srbija
Realni rast BDP, %	2022.	3.7	3.8	6.4	6.3	2.7	2.2	2.3
	2023.	2.3	2.0	3.2	1.7	3.5	1.4	2.0
	2024.	3.3	3.0	3.0	2.3	3.9	3.6	3.0
Inflacija, %	2022.	7.4	12.6	17.2	12.7	12.2	18.7	15.1
	2023.	3.9	5.4	7.0	5.0	2.3	3.9	8.2
	2024.	3.0	3.0	3.2	2.5	2.5	2.5	4.0
Nezaposlenost, %	2022.	11.1	17.3	---	6.8	---	14.5	9.4
	2023.	11.0	17.2	---	6.4	---	14.5	9.2
	2024.	11.0	17.2	---	6.0	---	14.5	9.1
Budžetski saldo opšte vlade, % BDP-a	2022.	-3.8	1.8	-4.6	-0.9	-0.6	-4.4	-0.1
	2023.	-2.7	0.3	-4.7	-2.3	-2.1	-4.6	-0.9
	2024.	-2.5	0.2	-5.1	-1.7	-2.1	-3.4	-0.6
Tekući račun, % BDP-a	2022.	-7.8	-3.9	-13.3	-1.2	-10.8	-6.0	-6.9
	2023.	-7.7	-4.3	-11.2	-1.8	-8.4	-4.6	-6.1
	2024.	-7.6	-3.6	-11.3	-1.8	-7.4	-3.7	-5.7
BDP per capita, EU27 = 100	2022.	34	35	50	73	---	42	44
Kreditni rejting, S&P	rejting	B+	B	B	BBB+	bez rejtinga	BB-	BB+
	izgledi	stabilni	pozitivni	stabilni	stabilni		stabilni	stabilni

Izvor: MMF (WEO Database April 2023); Eurostat; tradingeconomics.com

⁶³ Za indikatore 1-5 izvor podataka je MMF. Za indikator 6 izvor podataka je Eurostat. Za indikator 7 izvor podataka je *tradingeconomics.com*, pri čemu se podaci odnose na rejting dodijeljen od strane kreditne agencije Standard and Pears, koji je bio važeći na kraju marta 2023.